

VOETVOLK/LISBETH GRUWEZ & MAARTEN VAN CAUWENBERGHE

Tempest

Donderdag 12 februari om 20u in de Schouwburg - Inleiding om 19u15 door Louise Raes
Einde om 20u55 (zonder pauze)

Voetvolk & Tempest

Naar aanleiding van hun nieuwe voorstelling 'Tempest' sprak Louise Raes met componist-muzikant Maarten Van Cauwenberghe en danser-choreograaf Lisbeth Gruwez. In 2006 richtten ze samen Voetvolk op, een dansgezelschap waarin hun intens samenspel tussen muziek en dans uitgroeide tot een sterke, eigen signatuur. Met 'Tempest' maken ze voor het eerst in tien jaar opnieuw een solo.

Waarom was nu het moment om opnieuw naar een solo terug te keren?

Lisbeth: Een solo betekent voor ons terugkeren naar waar Voetvolk begonnen is: de symbiose tussen geluid en beweging, muziek en lichaam. Na een aantal grotere projecten, met veel dansers op scène en ik vaker aan de zijlijn, voelde het alsof het moment er was om zelf opnieuw fysiek aan de slag te gaan. Het fijne aan een solo is dat je alles heel precies kunt aanpakken: je staat er alleen, elke verandering toont zich meteen. We hebben ervoor gekozen het proces zo intiem mogelijk te houden. Opnieuw een heel directe samenwerking tussen ons twee - al waren we deze keer eigenlijk met drie. We werkten ditmaal nauw samen met lichtontwerper Jan Maertens.

Maarten: Tegelijk werken we deze keer inderdaad ook echt anders. Tijdens 'Nomadics' en de herwerking van 'Penelope' zijn we nauwer met lichtontwerper Maertens gaan samenwerken. In een artistiek parcours kom je soms iemand tegen van wie je voelt: dit willen we verder exploreren. Met Maertens zaten we meteen op dezelfde golflengte. Daarom hebben we voor 'Tempest' het licht van bij het begin meegenomen in het maakproces. Het licht is echt een volwaardige partituur, naast dans en muziek.

Sta je vandaag anders op scène dan tien jaar geleden?

Maarten: In onze vroege periode werd Lisbeth door een recensent op een bepaald moment een atoombom genoemd, als ik me dat goed herinner. De fysieke intensiteit stuurde veel. Later is daar die vrouwelijke kant bij gekomen. Er is meer zachtheid en rust in haar dans gekomen. Nu zijn die twee uitersten samengekomen.

Lisbeth: Voor 'Tempest' laat ik het idee van een personage achter me. Ik beweeg tussen hard en zacht, tussen laden en lossen van energie. In deze solo voel ik mij vooral "een vessel" waar energie doorstroomt.

Jullie werken voor 'Tempest' rond woede. Hoe zit de verhouding tussen energie en woede in elkaar?

Lisbeth: Woede als emotie was het startpunt, ja, maar niet om ze te spelen. Ik wilde vooral kijken wat er fysiek gebeurt als die energie door je raast. Hoe je daarin kan blijven staan, of er juist uit kunt stappen. Niet meegesleurd worden, maar bewegen tussen storm en centrum. Een storm lijkt in die zin op grote emoties: ze razen door je heen, maar noch de storm noch die emoties willen eigenlijk iets van je. Er is steeds een oog in de storm. Een helder punt van waaruit je de juiste beslissing kan nemen.

Maarten: Helemaal in het begin van het proces was de onderzoeksvraag eigenlijk al: hoe stap je uit een dans van de woede die anders eeuwig blijft doorgaan?

Hoe kwamen jullie bij martial arts terecht?

Lisbeth: In veel martial arts — in tai chi bijvoorbeeld — gaat het niet om aanvallen, maar om aanvoelen. Je centreert jezelf, je laat iets passeren, je pareert. Je leert de ander eigenlijk lezen, door de huid heen, tot op het bot, om te weten welke richting een beweging zal nemen. Die gevoeligheid vond ik mooi. Als je iemand zo leest, zie je woede volgens mij ook anders, bijna empathischer.

Maarten: Het was een intensief maar fantastisch onderzoeksproces. Lisbeth en ik trokken naar Thailand. Lisbeth ging er in de leer bij grootmeesters.

Jullie spreken over een metaforische storm. Krijgt dat beeld fysiek vorm in de voorstelling?

Lisbeth: Het fysieke idee van de storm was al heel vroeg aanwezig in het proces. Niet meteen als beeld, maar als iets dat door je heen jaagt. Alles wat voorbijraast of rondkolkt, zijn de trillingen van buitenaf. Elke storm heeft een oog, een punt waar het stil is.

Ik ben beginnen onderzoeken hoe ik van die geladen energie naar dat stiltepunt kon gaan, en weer terug. Wat doet zo'n storm fysiek? Hoe beweeg je als er iets op je afkomt? Wat gebeurt er als iets je uit balans duwt?

Een tempest is in die zin interessant omdat ze aan een hoog tempo voortdurend van vorm verandert, maar haar kracht behoudt. Vanuit dat beeld werd ook het maakproces bepaald: het heeft lang geduurd voor er iets van structuur ontstond - en dat is logisch, want een storm heeft geen vaste structuur. Alles vibreert voortdurend, en dat moest in de voorstelling ook zo blijven. Voor mij blijft het dus een oefening om telkens weer dat verschuivende centrum te vinden. Er zijn ankerpunten, maar voor de rest houden we het bewust zo vrij mogelijk. Dat grillige heb ik willen behouden.

Maarten: En we hebben ook onderzocht hoe dat scenisch werkt, hoe je die storm vertaalt naar licht, muziek en dans die clashen: drie krachten die elkaar voortdurend beïnvloeden. Het licht van Maertens werd daarbij een dankbare derde speler en heeft die complexiteit sterk mee gevormd. Voor ons zit die storm dus in het geheel van drie parameters die we tegelijk hebben onderzocht: dans, muziek en licht.

Kan je al iets prijsgeven over de muziek?

Maarten: Ik zoek bij elke voorstelling naar een klankwereld die we nog niet hebben aangeraakt, en hier was dat heel duidelijk: vibrafoon, marimba en een hele reeks oosterse percussie-instrumenten - Koreaans, Chinees, Japans, Thais. Uiteindelijk is de muziek voor tachtig à negentig procent puur percussief geworden. Lisbeth zei op een bepaald moment: "Je moet ook je eigen storm creëren." Dat heeft me aangezet om te zoeken naar een bepaald evenwicht in de soundscape: het is aanhoorbaar, maar het durft wel te schuren tegen de rand van het onaangename en het vervelende. Het tempo van de muziek ligt hoog in 'Tempest'. De muziek stopt niet, net zoals de storm nooit helemaal gaat liggen.

Interview: Louise Raes

Pers

"Wat een contrast, dat beheerste lijf tegenover dat sonische geweld. En dan plots stilte. De hele zaal hapt naar adem." De Standaard ****

"Het resultaat is een meeslepende solo die je doet verstillen, in trance brengt én naar adem doet happen." vrt.be

Credits

Concept: Voetvolk – Choreografie & performance: Lisbeth Gruwez – Muziek: Maarten Van Cauwenberghe – Lichtontwerp: Jan Maertens – Concept scenografie: ruimtevaarders - Uitvoering scenografie: Decoratelier KVS – Uitvoering Kostuums: Eli Verkeyn – Martial arts mentor: Rob Gemmeke – Artistieke chaperone: Christine Herman – Met dank aan: Francesca Chiodi Latini & Koen Tachelet – Productie: Voetvolk vzw – Coproductie: December Dance Concertgebouw Brugge & Cultuurcentrum Brugge (BE), MA scène nationale – Pays de Montbéliard (FR), Perpodium, POLE-SUD CDCN (Strasbourg/FR), Theater im Pumpenhaus (Münster/DE) – Residenties: kunstencentrum BUDA (BE), CENTQUATRE-PARIS (FR), Chang Theatre (Bangkok/TH), kunstencentrum nona (BE), POLE-SUD CDCN (Strasbourg/FR), Theater im Pumpenhaus (Münster/DE), Voetvolk Atelier Rubigny (FR), WestK Performing Arts (Hong Kong/HK) – Internationale spreading: Materialise – Stéphane Noël – Met de steun van Tax Shelter van de Belgische Federale Overheid en de Vlaamse Overheid

Niet te missen

ZOË DEMOUSTIER / laGeste / ULTIMA VEZ / KVS // HEAR THE SILENCE

Vrijdag 20 februari om 20u in de Schouwburg – Inleiding om 19u15

'Hear the Silence' wordt een hartverwarmend pleidooi voor dans en muziek als medium van verzet en verbinding in wankelende tijden.

Zeven dansers en een muzikant nemen de wals, ooit symbool van Europese verfijning, terug onder de loep en breken de dansvorm open. Op zoek naar collectieve veerkracht ontstaan nieuwe composities.

Voor haar eerste, straffe solo 'Unfolding an archive', vertrok Zoë van haar relatie met haar vaak afwezige vader, oorlogsreporter Daniel Demoustier. Nadien ontmoette ze met 'What Remains', een groepsstuk over dementie met dansers van 5 tot 75, waarover Pieter 't Jonck in Pzazz schreef: "Een krachttoer. Demoustier weet het thema te vatten in sprekende beelden."